

פרוטוקול מס' 40

מישיבת ועדת הכספים
יום ג', א' באייר תשל"ד - 23.4.74, שעה 10.00

נכחו:

חברי הוועדה:
י. קרנמן - היו"ר
ע. אמוראי
מ. ברעם
צ. גושוני
ע. פיינרמן
ד. קורן
נ. קצב
ח. קורפו
י. גולן
א. מלמד

מוזמנים:
מ. זנגי - יו"ד הרשות לניירות ערך
מר פוידמן - משד האוצר
ב.ע. צוקמן - משד האוצר
ש. שביד - משד האוצר
מר הלפרין - משד האוצר

יועץ כלכלי לוועדה: א.נ. פלוג
יועץ משפטי לוועדה: ג. קיסרון

רשמה: צ. ספרן

- סדר היום: א. הקציב רשות ניירות ערך לשנת הכספים 1974.
ב. ערבות המדינה על הלוואות מקרנות יצוא - מכחב שר האוצר
מ-11.2.74.
ג. האוניברסיטה העברית - ערבות המדינה - מכחב שר האוצר
מ-10.3.74.
ד. ערבות המדינה - רשויות מקומיות מלווה קונסולידאיה 1973/74.
ה. חוק עידוד התעשייה (מסים), (חיקון מס' 2), תשל"ג-1973.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. קרגמן:

א. תקציב רשות ניירות ערך לשנת הכספים 1974

אבקש ממוזגני למסור לנו בקצרה על שנת 1973/74 - מה עשתה הרשות, כיצד היא פועלת, מהן ההנפקות ומהם התשקיפים.

מ. זגני:

יש לי הזכות להביא בפניכם תקציב עם גרעון שכמעט איננו - דבר שאינו רגיל כל כך. הרשות קיימת כמעט 5 שנים; החוק חוקק ביולי 1969. כאשר התחלנו בחשקיפים היה העניין קשה עד שהתרגלנו לכך ועד שהקהל התרגל לכך. בזמן האחרון מבישים תשקיפים, מעירים הערות, מאשרים אותן, ונדמה לי - אני אומר כך, כי לא שמעתי זאת במישורין אלא בעקיפין - שיש תשבתות, על כל פנים אין טענות נגד הרשות.

עד היום, במשך כל הזמן, טיפלנו ב-634 תשקיפים. בשנה האחרונה בלבד טיפלנו ב-177 תשקיפים, וזה כולל אגרות חוב של בוריה, אגרות חוב צמודות מדד, מניות, מניות ואגרות הנחונות להמרה. בשנה האחרונה בלבד טיפלנו בחשקיפים בסכום קרוב ל-4 מליארד לירות, לעומת סכום של 10 מליון לירות במשך כל הזמן. כלומר, בשנה האחרונה היה היכול לא רע, גם מהסיבה שהאמיסיות היו גדולות.

מ. המוציאים של תשקיפים אלה?

היו"ר י. קרגמן:

יש פירוט, ואשלח אותו לכל חברי הוועדה.

מ. זגני:

מדי פעם בפעם מחעוררות גם בעיות. היה לנו למשל, משא ומתן לא כל כך נעים עם חברת החשמל. לפי החוק מוכחה כל חברה לעשות את הדוח הקצבי שלה לפי כללים מסויימים. חברת החשמל - ועוד חברה שאזכיר אותה אחר כך - היתה נוהגת, כנראה מאונס, לרשום את כל ההתחייבויות שלה, על חשבון הפרטי הצמדה של הלוואות שקיבלה, הן לגבי מטבע חוץ והן לגבי מדד, לעתיד ולא רשמה אותן בחשבון הפסד - דבר שהוא בניגוד לחוק, שגם רואה החשבון שלהם הסתייג ממנו. החברה הסתמכה על כך שהיה לה הסכם עם האוצר ועם שר הפיתוח, אבל אנחנו אמרנו כי עם כל הכבוד לשרים עלינו לנהוג בהתאם לחוק, וכחבנו הלוונה לפוקליט המדינה. פוקליט המדינה בירד את העניין, ולמעשה לא סיימ את הביורור עד עכשיו, וזה כבר עניין של שנתיים. על כל פנים הרשות עשתה את שלה. בכל זאת הביא הדבר לידי כך שחברת החשמל התחייבה לחשוב מה אפשר לעשות, וגם באוצר רוצים לעשות משהו כדי לתקן את המעוות.

בציבור בעלי המניות של חברת החשמל - והם אולי לא רבים - יש תרעומת קשה על חברת החשמל, כיוון שהם כמעט אינם מקבלים דיבידנדה. טענתם: חברת החשמל מוכרת חשמל בזול ולכן אין מה לחלק.

כך זה בחברות ציבוריות.

היו"ר י. קרגמן:

אילו זו היתה חברה פרטית, היו משלמים פישלושה.

ע. פיינרמן:

90% הם בידי הממשלה.

היו"ר י. קרגמן:

חשבתי שצריך להשתדל לפדות עד כמה שאפשר מניות מידי הציבור, או שצריך למצוא דרך לפצות את האנשים, כי התרעומת היא קשה.

מ. זגני:

השנה קיבלנו 828 אלף לירות הכנסות. ההוצאות הרבה יותר קטנות, כמעט חצי.

מהו סך כל החקציב?

היו"ר י. קרגמן:

500 אלף לירות.

מ. זגני:

מקרה דומה לזה שהיה לנו עם חברת חשמל היה גם עם סולל-בונה. הצטבר להם סכום של חוב שלא זקפו אותו על חשבון הפסד, כי אם על חשבון העתיד. הגענו איתם להסכם פחות או יותר - כי זה לא כל כך בהתאם לחוק - שמשנה זו ואילך יזקפו את כל החוב שהצטבר על חשבון הפסד - 21 מליון לירות. במשך השנים הם יחסלו עניין זה.

יש לנו כ-980 אלף לירות עודף של כסף לשנה זו. העברנו את הכסף הזה לאוצר, להכנסות המדינה.

למה אתם גוררים את עודף ההכנסות של
חצי מליון לירות ולא מעבירים ישירות

ע. פיינרמן:

לאוצר?

בשנה הראשונה העברנו את עודף ההכנסות
להכנסות המדינה. מבקר המדינה טען שזה
בניגוד לחוק, כי בחקציב שלנו לא הייתה הכנסה מיועדת לאוצר המדינה. לא
הייתה ברירה והכנסנו זאת באופן ישיר לחשב הכללי.

מ. זגגי:

אולי חורידו את האגרות לשנה זו?

ע. פיינרמן:

זה לא. אנחנו יושבים עכשיו באוצר, אך
ייתכן שהיושב-ראש החדש ירצה לצאת
מהאוצר ואז יצטרך להשחמש בכסף זה. ייתכן שירצה לצאת מן האוצר, כדי
להיות יותר בלתי חלוי.

מ. זגגי:

מי יהיה היושב-ראש החדש?

ע. פיינרמן:

יצחק טאוב.

מ. זגגי:

החקציב להוצאה הוא חצי מליון לירות,
מזה - 320 אלף לירות משכורות לעובדים.

היו"ר י. קרגמן:

יש לנו 12 עובדים.

מ. זגגי:

הסכום למשכורות גדל מאוד. האם יש עובדים
נוספים?

נ. קצב:

לא, המספר הוא קבוע, אבל יש הגדלה
במשכורות.

מ. זגגי:

יש פה פירוט: חוספת יוקר; כימוי העלאות
בדרגה; ותק; חוספת משפחה; יש הפרשה
לקיצבת ילדי עובדים; 9% לביטוח לאומי; קרן אקדמאים; קרן משפטיים; מס
מקביל; מלווה מעבידים; ספרות מקצועית ל-8 עובדים; מענק הבראה.

היו"ר י. קרגמן:

למשל, לרואה החשבון שלנו אנחנו צריכים
לשם את דמי החברות שלו ללשכת רואי

מ. זגגי:

החשבון.

זה הכל כדי לעקוף את מס ההכנסה.

ד. קורן:

אנחנו צריכים להחזיר גם למשפטן שלנו
את דמי החבר שהיא משלם ללשכת עורכי הדין.

מ. זגגי:

כמו כן יש הוצאה לרכב ועוד.

המשכורת הגדולה ביותר - 3,200 לירות.

היו"ר י. קרגמן:

זו המשכורת של המשפטן.

מ. זגגי:

האם זה צמוד לחקשי"ר?

ע. פיינרמן:

המשכורות בהתאם לעובדי המדינה.

מ. זגגי:

מתוך 12 עובדים משכורתם של 6 היא מעל
1,800 לירות. זו לא משכורת דלה כל כך.

נ. קצב:

את זה ההסתדרות קובעת. זה לפי הדירוג
הכללי.

היו"ר י. קרגמן:

ע. פיינרמן:
ישות נ"לירות ערך עובדת במתכונת מאד
סימפאטית: חבורה קטנה, מצומצמת עם הוצאות
לא מנופחות יחסית, הקשורה בתנאי העבודה לחקשי"ר. זהו חריג מאד חיובי
במסגרת החברות הממשלחיות או הסמי-ממשלחיות, הנובע לא מעט מאופיו של
יושב-ראש הרשות.

לגופו של עניין: יש לי קצת חשש - וכך
הבינוחי מדבריו של מר זגגי - מפני הרצון להפוך את הושות לגוף העומד
ברשות עצמו, עם מבנה משלו ועם מערכת משלו. המתכונת של רשות ניירות ערך

ע. פיינרמן:

הוכיחה את עצמה כמחאימה לגידול ללא תקדים בהנפקה של ניירות ערך, כולנו יודעים מה הנפיקו לפני עשר שנים, ארבע שנים, שנחתיים, ומה מנפיקים עכשיו: צריך, באיזה שהוא אופן, לרצות בזה שהמתכונת וסגנון ההפעלה לא ישתנו. ייתכן שזה לא קונקרטי לגבי הדיון בהצעת התקציב המונחת לפנינו, כי היא בנויה במתכונת השנה שעברה עם ההתייקרויות, אבל אני פשוט מעלה זאת כההור בקול רם, במידה שנחבקש בקרוב להקצאות מסוימות שחבאנה בעקבות שינויים שלא יהיו חיוביים.

ביחס למשכורות: הגידול במשכורת משנת 1972/73 לשנת 1974/75 הוא של כ-100%. זה לא הגידול המקובל אצל עובדי המדינה. מה קרה בנושא זה?

הוצאות מינהל וארגון: החקציב המאושר לשנת 1973/74 היה 51,500 לירות, ואילו השנה - 62,500 לירות. אמנם 10 אלפים לירות אינם סכום גדול, אבל למה צריכה להיות העלאה כזאת בנוסף לעליה במשכורות? בהדרכה ובהשחלמות הסכום הוא פחות מזה שהיה בשנה שעברה; הסכום לצרכי המשוד והדפסות זהה לזה שהיה בשנה שעברה; עיקר העלאה היא בנסיעות בארץ ובאש"ל והובלה. למה זה צריך לקרות כך?

ביחס לרזרבה הכללית: בשנה שעברה היה הסכום 5,000 לירות; השנה - 14,500 לירות. האם אחת חוזים שהשנה תהיה הוצאה בלתי צפויה לאחר כל מה שמפורט פה, פי שלושה יותר מאשר בשנה שעברה?

מ. זגני: כאשר נוסדה הרשות היתה דעה שהיא צריכה להיות בלתי חלויה באוצר, וטוב שישכרו דירה כדי שלא יהיה קשר אינטימי עם האוצר. אני חייב להגיד שאני הייתי זה שעמד בחוקף על כך שנהיה באוצר, גם כדי שנהיה קשורים למשכורות של עובדי המדינה ונעבוד בסגנון עובדי המדינה, אבל גם סגנון עובדי המדינה השתפר במשך השנים במידה ניכרת מאד. אמרתי: הואיל ואני עוזב את הרשות ויבוא חדש במקומי, ייתכן שהוא ירצה להשתחרר מהמקום הנוכחי, אבל זה חלוי בוועדת הכספים אם תאשר את ההוצאה או לא. לעת עתה זה לא קיים ואין מה לחשוש.

ע. פיינרמן: העליתי זאת פשוט למחשבה.

מ. זגני: לענין המשכורות שגדלו: כל העובדים שלנו הם עובדים מקצועיים: משפטנים, רו-אי חשבון, כלכלנים. המשכורות, בעיקר של עבודות מקצועיות, גדלו משנה לשנה בסכומים עצומים, והדבר אינו חלוי ברשות ולא ביושב-הרשות. כאשר באדם וטוען שלפי התקשי"ר מגיע לו כך וכך, לפי ההסכם מגיע לו כך וכך, אנחנו מקבלים זאת כמו שזה, אין לנו שום השפעה על כך. עובדים טכניים כמעט שאין לנו, אלא שחיים-שלוש מזכירות.

מינהל וארגון: אי אפשר לקבל עכשיו עובדים אם לא נותנים להם הוצאות רכב. בדרך כלל אנחנו מקיימים שתי ישיבות בחודש - אחת בתל-אביב, אחת בירושלים, וזה כ-300-400 לירות לחודש לאנשים הנוסעים לתל-אביב. זה סם החיים של העובדים.

רזרבה כללית: לפעמים אנחנו עורכים סקרים. הזמנו עכשיו שני סקרים. סקר אחד בענין קרנות נאמנות - ענין המחייב לדעתנו איזו שהיא רביזיה. נשלח לכם חשקיה של קרנות הנאמנות וחראו כמה קרנויותים הבנקים על כל קרן נאמנות. מצד אחד זה טוב, כי אנשים קונים ויש בקרנות הנאמנות מליוני לירות, אבל מצד שני מוכרחים לראות מה נעשה שם. הזמנו סקר, שיעלה 5,000 לירות, כדי שיחק לנו המלצות איך הענין פועל ואיך הוא צריך לפעול.

סקר נוסף שהזמנו - משותף לנו, לאוניברסיטה ולבורסה - ייערך על ידי הכלכלנים החשובים סרגת והלוי, שיבחנו באיזו מידה מחייב החוק תיקון בענין התשקיפים. הכנסנו פה רזרבה למקרה שיחסד סכום לסקרים. במידה שהסכום לא ינוצל, יישאר כסף.

ח. קורפו: למה לא מופיע שמו של הכלכלן? האם זה אדם חשוב במשכורת נוספת?

מ. זגני: השם לא מופיע, כי הוא עדיין לא נחקבל.

ח. קורפו: האם אותו הדבר גם לגבי חשב הרשות?

לא. במקום לקבל חשב ואדמיניסטרטור,
הגיע להסכם עם החשב של המחלקה, שארו,
1,000 משלם להם

מ. זגני:

ועם האדמיניסטרטור חדר העובד אצל החשב הכללי ואני משלם להם 1,000 לירות.

זאת אומרת, אתה נותן חוספת לעובדים
העובדים במקומות אחרים.

ח. קורפו:

לא רציחי לקחת עובדים מיוחדים.

מ. זגני:

איך זה מסתדר מבחינה מס הכנסה?

ח. קורפו:

זה ענין של מס הכנסה.

מ. זגני:

אני מעמיד להצבעה את אישור תקציב דשות
ניירות ערך לשנת הכספים 1974.

הי"ו י. קורנמן:

הוחלט: לאשר את תקציב דשות ניירות ערך
לשנת הכספים 1974.

ב. ערבות המדינה על הלוואות מקרנות יצוא - מכתב שר האוצר מ-11.2.74

למעשה זה שינוי טכני בלבד. ועדת הכספים
הוציאה בשורה של אישורים ערבויות לכספים
מקרנות יצוא, שהיו עד לחקופה מסוימת - עד לחזור של בנק ישראל - בדביח
של 6% בדרך כלל. החוזר המצוטט כאן עושה הבדלים בין מקרים שהזביח יכולה
להיות בשיעור של 6% או של 9%. נתבקשנו על ידי הבנקים כי באותם מקרים
שהכספים נובעים מקרנות הניחנות על ידי בנק ישראל בהכרזתה של 9%, שהערבות
שלנו חחול גם עליהם.

מר פרידמן:

האם מבקשים מאיתנו שנוסיף את המלה
"או" לכל החלטה?

ח. קורפו:

מבקשים שבערבות זהיה ושאים לכתוב 6% או
9%.

מר פרידמן:

לשם מה? כאשר נתליט, אז נקבע.

ח. קורפו:

מדובר על ערבויות קיימות, ערבויות
שאושרו על הלוואות דוולנוינג לקרנות

מר פרידמן:

יצוא.

אם אישרנו אותן ב-6%, האם נוסיף עכשיו
9%?

ח. קורפו:

אישרתם 6% על פי הוראות בנק ישראל, עכשיו
יש הוראה של 9%.

מר פרידמן:

עד עכשיו הביאו לנו לאישור הלוואות
ברביח של 6%. עכשיו למי הוראות בנק ישראל
חביאו לנו, איפוא, בקשות ל-9% ואז נאשר.

ח. קורפו:

זה לא ניתן. להלוואות האלה יש אופי של
דוולנוינג, אלה הן הלוואות שחוזרות
וכחודשות. אני מבקש לאשר את החיקון, כדי שאוכל להוסיף לאישורים של 6%

מר פרידמן:

גם כאלה של 9%.

זה שרירותי.

ח. קורפו:

זה לא שרירותי, אלא חלוי במקורות הכספיים
שבנק ישראל מעמיד לרשות היצוא באמצעות

מר פרידמן:

הבנק המסחרי.

זה שרירותי.

ח. קורפו:

זה לא שרירותי. יש קריטריונים של יצוא לתקופה של יצוא. אם ההלוואה היא מעל

ג. פרידמן:

לתקופה מסויימת, הרביית 9%.

ד. קורן:
יש באישור הזה טעם לפגם. כל הלוואה שצריך לחדש ב-9% צריכה להיות מובאת לאישור ועדת הכספים. ייתכן מאד שנאשר פה עכשיו דברים שהיו טובים בשעתם, אבל היום כבר אינם טובים. מכל מקום לי יש הרושם שאנחנו מאשרים פה איזה בר גלובאלי מבלי לבדוק אותו בדיקה נוספת. אם מדובר על כך שמחאדיך מסויים כל ההלוואות יהיו ב-9% רביית ואח זה צריך להביא לאישור הוועדה - זה אפשרי, אבל אם מדובר על כך שלגבי חלק מההלוואות תחול העלאה - אנחנו צריכים לדעת מדוע ההעלאה.

אם לגבי הלוואות שאישרנו בעבר רוצים לשנות את הרביית מ-6% ל-9% צריך להביא

ה. קורפון:

את בפנינו.

מ. פרידמן:
הכוונה איננה לכך שאם הוועדה אישרה הלוואה ב-6% לתקופה של שישה חודשים, ועברו רק שלושה חודשים מיום האישור, שלגבי הלוואה זו תחפוס רביית של 9% לא זו הכוונה. הוועדה נחנה שורה של אישורים לאשראים מקרנות יצוא ברביית של 6% לתקופות שונות, ובאישור של כל הלוואה חוזרת ונשנית מצויין משך החקופה. בינתיים התווספה הוראה של המפקח על הבנקים מינואר 1973 האומרת: "שיעור רביית על אשראי למימון משלוחים מעל ל-190 יום לא יעלה על 9% לשנה". יוצא שלבנקים יש הכוונה לתת הלוואות מסוג זה שמעל ל-190 יום, אך אין להם ערבות לגבי ה-9%.

היו"ר י. קרגמן:
הכוונה היא שאיננו מתבקשים לאשר את שיעורי הרביית, אלא אנחנו מתבקשים לאשר שאם בנק ישראל נתן הוראה לתת הלוואה ב-9%, שהערבות תתפוס גם לגבי 9%.

ה. קורפון: זה אומר הגדלת סכום הערבות.

מ. פרידמן: את הערבות זה לא מגדיל.

היו"ר י. קרגמן:
אנחנו מתבקשים לתת ערבות על רביית שנק ישראל קובע. אם בנק יתן הלוואה בשיעור של 9%, בהחלט להוראת בנק ישראל, ולא נוסף את המלים שאנחנו מתבקשים להוסיף, תהיה החוצאה שהערבות תחול רק על הלוואה ברביית של 6%.

ג. קיסרון:
העניין הובא הנה בעקבות שיחה שהיחה לנו לפני הרבה שנים עם החשב הכללי, המחמיר בעניינים אלה. אמרתי אז: אם קיבלתם ערבות על צטיס אינפורמציה מסויימת ואחם משנים אחד הנחונים, הרי הסדר הטוב והיחסים הטובים בין האוצר הפרלמנט מחייבים שהשינוי יובא לאישור הוועדה, ולא חשוב מה המשמעות המשפטית של השינוי.

ה. קורפון: השאלה אם האישורים אינם דטרואקטיביים.

מ. פרידמן: עד כמה שאני יכול לזכור לא הודעת אף הודעה לבנקים שהערבות מתוקנת ל-9%, כי

הכיתה לאישור זה.

ע. פייצמן:
אחם מציעים שנאמר - ברביית של 6% או 9%. האם ייווצר עכשיו מצב שבו יהיו שיעורי רביית לסוגי יצוא שונים? האם יש לך איזה שהוא מושג מה יהיו שיעורי הרביית לפי איזה שהוא מדד?

מ. פרידמן:
לפי הוראת המפקח על הבנקים השינוי בא לתת על תקופה ארוכה את הרביית הגבוהה יותר. שיעור הרביית על מימון משלוחים מעל ל-190, שהיה עד כה 6%, יהיה 9%.

ה. קורפון: זה המבחן היחיד?

מ. פרידמן: המבחן הוא תקופת האשראי. לא ידוע לי על הוראה אחרת לפי המסמך שאני מצטט מינואר

היו"ר י. קרגמן:

בנק ישראל.

צ. גרשוני:

האם הוא לא צריך את אישור הוועדה?

ג. קיטרון:

לא.

צ. גרשוני:

אנחנו פוחחים פה פתח להעלאת הרביית מ-6% ל-9%.

מר פרידמן:

לא פוחחים פתח, הרביית כבר עלתה.

היו"ר י. קרגמן:

בנק ישראל כבר נתן הודאה שלגבי כל המשלוחים מעל ל-190 יום חהיה רביית של 9%, והבנק רוצה שהערבות שנתנה ועדת הכספים תכסה גם את ההלוואות ברביית זו.

מר פרידמן:

היצואן כבר משלם רביית של 9%, ואחם יכולים לפגוע ביצואן החלש על ידי זה שלא תיחננו.

ערבות לרביית זאה.

היו"ר י. קרגמן:

אני מציע שנאשר את התיקון, כדי לא לפגוע ביצואן הקטן.

ה צ ב ע ה

הוחלט: בכל אישור של ועדת הכספים של הכנסת למחן ערבות המדינה על אשואים מקוונות יצוא ברביית של 6% לשנה יתווספו המלים "או 9% לשנה".

נמוע - חבר-הכנסת קורפו.

היו"ר י. קרגמן:

מכיוון שעלי ללכת עם משלחת "העבודה" לנשיא, אנקש את חבר-הכנסת עוזי פיינרמן

לנהל את הישיבה במקומי.

ג. האוניברסיטה העברית - ערבות המדינה

(מכתב שר האוצר מ-10.3.74)

מר פרידמן:

ההלוואה הזאת ניתנה ב-1967 או ב-1968. אינני יכול לקבוע כיום אם כתוצאה ממשא ומתן או מטעות טכנית גרידא היה כתוב בפניה הקודמת שההלוואה של בנק דיסקונט היא ל-5 שנים ולא לעשר שנים כפי שכתוב לגבי שורה של הלוואות. מאחר - כפי שהסביר קודם קיטרון - שהאוצר מקפיד להביא כל אינפורמציה לוועדת הכספים, מצאנו לנכון להביא לידיעת הוועדה שההלוואה היא לא ל-5 שנים, כפי שכתוב באישור הקודם, אלא ל-10 שנים, כמו שכתוב לגבי יתר הבנקים.

ח. קורפו:

למה הלוואת בנק הפועלים ב-8%, והלוואות יתר הבנקים ב-7.5%?

מר פרידמן:

התיקון הוא בחקופה, לא בתנאי אחר.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

בדרך 2 אפשר לראות שפרט לבנק דיסקונט כהוב לגבי כל הבנקים שהלוואה היא ל-10 שנים. מר פרידמן הסביר שההלוואה לאוניברסיטה ניתנה ל-10 שנים גם על ידי בנק דיסקונט והוא מבקש לחקן את התנאים הרשומים ולהתאים אותם לתנאים בפועל.

שאלה שהועלתה: למה "גמול" ובנק הפועלים מקבלים 8%, בעוד בנק דיסקונט, בנק לאומי ובנק המזרחי מקבלים רק 7.5% רביית?

מר פרידמן:

אני מקווה שהעניין נדון ב-1967. אפשר למצוא את הפרוטוקולים ולראות מה היה אז. אני יכול רק להניח שזה חלוי במקור הכספים שעמד לרשות שני הבנקים האחרים.

ד. קורון:

ההלוואה של בנק דיסקונט ניתנה ב-1967/68, וכתוב שהחשלוט הסופי הוא ב-31.12.71, כאשר מדובר ב-20 חשלוטים של 42,500 לירות כל אחד. האם זה שולם או לא שולם? אם זה משתלם, הרי הפרט שב-31 בדצמבר 71 צריך להסתיים החשלוט אינו נכון. על כל פנים, אם שלמו את הכסף לא נשאו עכשיו מליון ו-700 אלף לירות. אם מאריכים את מועד ההלוואה, צריך לדעת מה מאריכים. האם מאריכים לגבי מליון ו-700 אלף לירות?

חס וחלילה. מאריכים את יחדת החוב.
צריך להגיד שמאריכים לגבי היחרה. הענין
מוגש בצורה מוטעית.

מר פרידמן:

ד. קורן:

הסכומים לבנק דיסקונט משחלמים לפי 10
שנים כמו לגבי כולם.

מר פרידמן:

כמה כבר שילמו?

ד. קורן:

אם עברו 7 שנים, שילמו כבר 3/4 מן
הסכום.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

בערך. שולמו כמליון ו-200 אלף. אנחנו
פשוט מבקשים לחקק טענה טכנית.

מר פרידמן:

אפשר היה לכתוב שזו טענה טכנית - שבמקום
10 שנים נדפס 5 שנים. היות ולא כתוב
שזאת טענה טכנית וכתוב במפורש שהחשולם צריך להסתיים ב-1971, יש כאן
איזו שהיא חזיקה מבחינה אסטחית.

ד. קורן:

הממשלה מבקשת רק לחקק את טור חקופת
ההלוואה לגבי בנק דיסקונט ל-10 שנים,

מר פרידמן:

כפי שזה במציאות.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר את החיקוק המבוקש.

ד. ערבות המדינה - רשויות מקומיות מלווה קונסולידציה 1973/74

אני מקווה שההלוואות לא יהיו צמודות
למדד המחירים לצרכן.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

דווקא כן.

מר פרידמן:

הלוואות צמודות ב-9%? איזה מין דבר זה?
אני רוצה להציע הצעה נוהלית מרחיקת לכת:
העסק הזה נראה לי מוזר מאד ואני מציע שנחזור לדון עליו עם המנהל הכללי
של משרד הפנים. אם תקבלו הצעה נוהלית זאת, לא נדון בענין עכשיו.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

אני סבור שאנחנו בכלל לא יכולים לאשר
את זה. אנחנו היים עכשיו על פי חקציב
רבע שנתי - אין לנו חקציב מדינה - וזה יותר מ-10% מהחקציב הרבע שנתי.

ח. קורפו:

אני לא מסכים להצעה שהוצעה - להזמין את
המנהל הכללי של משרד הפנים. אני מבקש
להעביר בשמי שאלה לשר האוצר: מדוע משקיעים פרטיים במדינה מקבלים הלוואות
ב-9%, ואילו המשק הציבורי, הרשויות המקומיות - ב-40%? אני מחננד לאישור.
הפניה היא של שר האוצר, ולדרך זה אינני מקבל שצריך להזמין את המנהל
הכללי של משרד הפנים.

ע. אמוראי:

אני מבין שאתה מציע להזמין גם את שר
האוצר.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

קודם כל אני מבקש לקבל הסבר משר האוצר:
מדוע למשקיע פרטי נוחנים הלוואה ב-9%,

ע. אמוראי:

ולעיריות - ב-240%

אני מצטרף להצעת חבר-הכנסת עדיאל אמוראי
שנדון על כך עם משרד הפנים ועם שר האוצר.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

אני מסכים להצעה זו. צריך להזמין גם את
שר האוצר וגם את שר הפנים. אני טוען
שצריך לחת אינדיקציה לכל הענין: אנחנו רוצים לעזור לרשויות המקומיות
ונהיה מוכנים לאשר הצעה זו בחנאי שיהיה כתוב שההלוואות - קרן ורביית, לא
יהיו צמודות. חשוב ששני הגורמים יידעו על כך.

ד. קורן:

א. מלמד:

אני מתפלא על חברי הוועדה שפתאום גילו שלעיריות יש חוב גדול שמממנים אותו בכספי הנפקה צמודים. איך טעם לדון בזה דווקא היום כשמביאים ענין הבא לעזור לרשויות המקומיות. השאלה באיזה חנאים לעשות קונסולידציה ומה על החובות של העיריות - זו שאלה לדיון כאשר נדון בתקציב משרד הפנים, אז נשמע את כל הגורמים: את נציגי האוצר ואת נציגי השלטון המקומי. היום מבקשים מאיתנו לאשר ערבות. אם נשהה את הערבות לא נעזור לרשויות המקומיות לא בחנאי ההלוואה ולא בקונסולידציה. נאשר את הערבות, ובשאר הדברים נדון כאשר יובא בפנינו תקציב משרד הפנים.

צ. גרשוני:

אני רוצה להעיר את חשומת ליבו של חבר-הכנסת מלמד שהדיונים שלנו על התקציב הם דיונים של הבהרה עניינים, בירור עניינים, אבל אינם דיונים המשנים דברים יסודיים שגוררים אחריהם החלטות. ענין הרשויות המקומיות מחייב שיהיה בו דיון, בהזדמנות חגיגית כמו זו של עכשיו, שאחריו תבוא גם החלטה. אני מכיר מועצות אזוריות של ההתיישבות שמתנפלים עליהן בטענה שהן חוטאות במדינה זו, וה"חטא" שלהן שהן מנהלות את עניניהן בלי גרעונות, משום שהחנכו שמאזן צריך להיות מאוזן והן מטילות את הכל על חושבי המועצות.

אני מצטרף להצעה המתוקנת של היושב-ראש בפועל: לקיים דיון על הענין בנוכחותו של שר האוצר.

א.3. פלוג:

אני רוצה להזכיר שהוועדה דרשה מהאוצר להוריד את הרביית הלוואות פיתוח ולהלוואות לרשויות המקומיות מ-9% ל-8.5%. שר האוצר דיבר בזמנו בענין זה עם המפקח על הבנקים והיתה גם כאן שיחה עם המפקח על הבנקים. זאת אומרת, אפשר לחדש כאן את השיחה הזאת ולהמשיך לדרוש אותו הדבר. זה ענין אחד.

ענין שני זה-בעיית הגרעונות של הרשויות המקומיות, שסך כל הלוואות והחובות שלהן מגיע למעל 2 מליארד לירות, וגם השנה יש גרעון: ענין זה צריך להתברר בדיון על תקציב משרד הפנים והרשויות המקומיות. אלה, אם כן, שני עניינים שבאמת קשורים אחד לשני, אבל גם נפרדים.

י. גולן:

הבעיה הכבדה בענין זה היא לא אחוז הרביית - 6% או 8%, אלא ההצמדה, ואני חמיד טוען: חיתוך המדינה מתקציב המדינה מראש ולא תעשיר את הבנקים ברביית כזאת.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

נכון שכבר אישרנו הלוואות כאלה לקונסולידציה ונכון שהרשויות המקומיות זקוקות לכסף, וכפי הנראה המדינה לא הצליחה להשיג את הכסף אלא רק בתנאים אלה: אם המדינה היחה עושה בעצמה את האדמיניסטרציה, היחה חוסכת 1.5% או 2%. אבל מעבר לזה קיימת באמת השאלה שאני ואבוי לקונסולידציה כזאת. מן הראוי, איפוא, שהוועדה תחליט לא לאשר היום את הערבות, אלא לבקש את שר האוצר ושר הפנים לבוא לוועדה בנושא זה.

מר פרידמן:

אני מבין שהיום לא חאשרו את הערבות וגם אינני רוצה ללחוץ. אני רק רוצה להזכיר לוועדה שאותן השאלות חזרו במשך שלוש שנים לפחות כאשר הוועדה אישרה הלוואות דומות באותם תנאים. החשב הכללי או סגנו השיבו בפעמים הקודמות, ואני מצטט: הואיל דכולנו היושבים סביב שולחן זה - גם חברי הוועדה וגם אנשי האדמיניסטרציה - יודעים מי משלם בסופו של דבר את החשבון, אנחנו מאמינים שיש בכל זאת בתנאים כאלה כוח מוסך לגבי הרשויות. כלומר, אין כאן ביטוח הצמדה - דבר שקיים שם. כאן גם אין טעם לביטוח הצמדה. על כל פנים אני חושב שמשרד הפנים יצטרף בשמחה לדעת הוועדה בענין זה.

הוחלט: לקיים בענין זה דיון בהשתתפות שר האוצר ושר הפנים.

ח. קורפו:

לפי דעתי אנחנו לא יכולים לאשר ערבות, כי אין לנו תקציב מדינה.

ג. קיסרון:

אני לא מקבל טענה זו.

ה. חוק עידוד התעשייה (מסים), (תיקון מס' 2), תשל"ג-1973

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

האוצר ומינהל הכנסות המדינה הודיעו כי הגיעו למסקנה שיש לחקן כמה מן ההצעות, ועכשיו הם מביאים את הצעת החוק עם התיקונים.

שם החוק יהיה - חוק עידוד התעשייה
(מסים), (תיקון מס' 3), חשל"ד-1974.

ג. קיסרון:

בסעיף 8 העירו גם רואי החשבון וגם חבר-הכנסת פלומין שהנוסח אינו ברור די הצורך. בנוסח הכחול נאמר: "לגבי נכס שנרכש לפני יום הפיחות הראשון - ביום כ"ה בחשון תשכ"ח (1 בדצמבר 1967)" ובפיסקה (2) - "לגבי נכס שנרכש בין יום הפיחות הראשון לבין יום הפיחות השני - ביום ל' באב תל"א (21 באוגוסט 1971)". במקום זה אנחנו מבקשים להתייחס לסעיפים הנוגעים בדבר ולומר: " (1) לענין הניכוי לפי סעיף (1)7 - ביום כ"ח בחשון תשכ"ח (1 בדצמבר 1967); (2) לענין הניכוי לפי סעיף (2)7 - ביום ל' באב תשל"א (21 באוגוסט 1971)".

ש. שביד:

הנוסח הקיים מתייחס לחאריכים מסויימים של פיחותים מסויימים. היות ועשינו עכשיו שילוב של הוראות כל החוקים שהיו עד עכשיו יוצא שאם נכס מסויים נרכש ב-1967 ועל כך מדברת פיסקה (1) מגיע לו ניכוי נוסף גם לשנים שלפני 1967 וגם אחרי 1967, אבל אם נרכש שנה אחרי 1967 הוא לא מכוסה על ידי נוסח זה. לכן זה פגם ניסוחי שצריך לשפר אותו על ידי כך שמאפשרים ניכוי נוסף הניחן לגבי שנים מסויימות, וזאת בסעיף 7.

מר הלפרין:

היו כמה הוראות וחוקים שאיחדו יחד, ובנוסח הקיים חלק מהם פשוט נופל. לשם

כך היה דרוש תיקון הנוסח.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

חבר-הכנסת פלומין הודיע לי שהתיקונים הם גם על דעתו. הוא ישב עם אנשי האוצר.

ח. קורפו:

אני מציע לדחות את ההצבעה. אני רוצה להיוועץ עם חבר-הכנסת פלומין לענין זה.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

הוא הודיע לי שזה נעשה על דעתו.

ח. קורפו:

אם כך, אני מסכים.

ג. קיסרון:

התיקון הבא הוא בסעיף 8א, וזה למעשה תיקון שתוקן בוועדה: לאחר המלים "לא

הא זכאי" יחוספו המלים "בשל אותו נכס". הדבר הופיע בחזכיר של רואי החשבון, ועל המקום אמרנו שהם צודקים ושנסדיר את הדבר על ידי הוספת המלים שכעת קראתי. התיקון גם הוצב בוועדה.

תיקון נוסף - הוספת סעיף 8(ג) האומר:

"אין בהוראות סעיפים (2)7 ו-14 לחוק העיקרי כפי שתוקנו בחוק זה כדי להחזיר זכות לניכוי נוסף או לניכוי הפרשי הצמדה, לפי הענין, לחברה שעשייתה שוויונה עליה בבחירתה על פי סעיף 3(א) לחוק מס הכנסה (ניכוי הפרשי הצמדה), חשל"ד-1964. רואי החשבון העירו בוועדה כי כיוון שהסעיפים נוסחו עכשיו בצורה החלטית, יצדל להתפרש שמישהו שעשה כך לפני שנים, לפי חוקים קודמים, עלול לבוא ולטעון שהוא רוצה שיתנו לו את מה שוויתרו עליו. האמת היא שגם האוצר וגם אני היינו סבורים שהחוק אינו ניחן לפירוש כזה, אבל לאחר שהבעיה התעוררה אנחנו מציעים בכל זאת להוסיף הוראה זו בהוראות המעבר בכדי להבהיר את הדבר.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

הואיל ואנשי מינהל הכנסות המדינה והאוצר ניסחו את הצעות התיקון והנוסח הוא גם על דעת מי שביקש את התיקונים, אני מציע שנאשר את הצעת החוק.

ח. קורפו:

אני מבקש שיאפשרו לחבר-הכנסת פלומין להגיש הסתייגויות במידה שיהיו לו.

מ"מ היו"ר ע. פיינרמן:

נאפשר לו.

הוחלט: לאשר את הצעת החוק עם התיקונים שהוגשו.